

opstille det fra Universitetets Side, at enhver Videnskab maa kunne studeres ved Danmarks Universitet. Der gives under alle Omstændigheder Videnskaber, der have en saa særlig Karakter og ialtfald endnu staa saaledes ved Begyndelsen af en Udvikling — Ægyptologi o. desl. —, at man kan sige, at det kan gaa an at henvisse den Danske, der vil studere dem, til andre Universiteter, og i Særdeleshed kan man ved saadanne Sag gjøre gjældende, at det er nok, at der ved et af de nordiske Universiteter er en Professor i disse Sag, saa at det ligesom maa stifte, hvilket af disse Universiteter der overtager Saget. Saaledes er det danske Universitet det eneste, der for Tiden har en Lærer i de slaviske Sprog, en Undervisning, hvis værende Betydning naturligvis ikke kan miskjendes, men hvor man dog kan anse det for naturligt, at det ikke altid er det danske Universitet, som har en Repræsentant for denne Videnskab, men at det under andre Forhold kan blive et af de andre nordiske Universiteter. En saadan Samvirken er tænkkelig, men den er endnu saa langtfra modnet til noget Fast, at der kun i ringere Grad kan gjøres Regning derpaa. Det kan dog ialtfald motivere en Betragtning, ifølge hvilken man siger: Visse Sag skulle nødvendigvis være repræsenterede ved vort Universitet, med Hensyn til andre maa man se hen til Omstændighederne, til de personlige Kræfter, man har, og til, hvorledes Forholdene stille sig ved andre nærliggende Universiteter. Man har i saa Henseende fra Universitetet ønsket at gennemføre den Tanke, at der ved Siden af de fast normerede Pladser til lige skulde være en Areds normerede Pladser, som mere vare Rammer for forskjellige Videnskabsgrene, der efter Omstændighederne kunne udfyldes, snart den ene, snart den anden. Man vilde, for ikke at naae ud over, hvad man med Rimelighed kunne vente opfyldt, ikke komme til et altfor stort Tal, og det er det, som har ført til Tallet 50, i hvilket der i Birkeligheden ikke er nogen ny Lærerpost, naar man tager Hensyn til, hvad man har, undtagen den ene i klassisk Filologi, og den havde man, ialtfald indtil for kort Tid siden, i Stikkelse af en ekstraordinær Docent ved Siden af de to normerede Professorer.

Dette er det ene Hovedpunkt, som man fra Universitetets Side lægger Hovedvægten paa i dette Forslag. Det andet er naturligvis selve Lønningsspørgsmaalet. I den Henseende er Universitetets Læreres Stilling i meget væsentlige Ting den samme som andre Embedsmænds, og jeg skal derfor ikke dvæle ved de Betragtninger, som kunne føre til at give Universitetets Lærere en Lønningssforhøielse, som staar i Samklang med, hvad der maatte gives andre Embedsmænd. Jeg vil kun fremhæve enkelte Punkter, der have særlig Betydning fra et Universitetsstandpunkt, og som have

havt Indflydelse paa den Maade, hvorpaa Universitetet her har formuleret sine Forslag. Vi have for det Første lagt en større Vægt paa Begyndelseslønnen end paa Slutningslønnen, og dertil ere vi bevægede ved to Ting. For det Første er Gjennemsnitsalderen, i hvilken Professorerne blive ansatte, 38—39 Aar. For et enkelt Fakultet, nemlig det rets- og statsvidenskabelige, stiller Forholdet sig langt gunstigere, men det ligger i tilfældige Omstændigheder, den større Afgang i en Mærkelig del paa Grund af Dødsfald, dels paa Grund af, at Professorerne ere gaabee over til andre Stillinge. For de 5 Fakulteter tilfammen er Gjennemsnittet det, jeg har anført, det vil sige, at man i Reglen maa tænke paa at byde den Mand, man ønsker at vinde for Universitetet en Stilling, af hvilken han kan leve med en Familie, der ikke er nyiftet; Forholdene hos os ere faktisk saaledes, at det vil være Tilfældet. Der er en anden Omstændighed, hvorfor vi særlig have lagt Vægt paa Begyndelseslønnen, og det er den, at den hele eiendommelige Stilling, som Universitetslærerne have, kræver, jeg vil ikke sige Mere, end hvad der kræves af andre Embedsmænd, men, hvis de skulle være, hvad de bør være, lægges der paa en eiendommelig Maade Betslag paa deres Tid. Naar andre Embedsmænd have udført deres Gjerning, have de deres Tid forøvrigt fri. Det kan ikke være Meningen med en Universitetslærer, at han, naar han fastholder den Gjerning at undervise de Unge og holde Examen, saa dermed paa nogen Maade kan lægge sig hen og sige: Dermed er jeg færdig. Hans Tid og Fritid, naturligvis med Undtagelse af den for hvert Menneche nødvendige Fritid, flyder han sin Videnskab saaledes, at han kan afsætte andre Spor i Tiden end blot at holde Forelæsninger og Examinere. Denne fulde Optagethed er jo i en ganske særlig Grad ønskelig for en tiltrædende Professor, naar han skal grundlægge sin hele fremtidige Virksomhed. Der kræves af en begyndende Professor, jeg vil ikke sige en ganske ensartet, men ligesaa meget og mange Gange et ligesaa besværligt Arbejde som det, man i yngre Dage kalder at læse til Examen; gjør han ikke det, offerer han sig ikke saaledes fuldstændig dertil, vil han ikke paa et senere Tidspunkt yde, hvad der ellers kunde ventes af ham. Derfor have vi ogsaa fra Universitetets Side lagt Vægt paa at stille Begyndelseslønnen saaledes, at man med Rimelighed kunde sige: Nu kan dette forlanges. I den Henseende maa jeg dog fastholde, at det ikke er urimeligt at drage en Sammenligning med de andre nordiske Universiteter. Vad Everrig angaar, tror jeg ikke, at det ialtfald der er dyrere at leve i Lund end i Kjøbenhavn, og det Samme er Tilfældet med Upsala. Forholdet er nu det, at de svenske Professorer ere lønne med